

Återrapportering av direktivet om
samverkan mellan äldre och
ungdomar
Ärende 5
SN 2017/154

Socialnämnden

Återrapportering av direktivet om samverkan mellan äldre och ungdomar

Förslag till beslut

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar att godkänna rapporteringen, enligt bilaga, av återremissen angående direktivet om samverkan mellan dagcentraler och fritidsgårdar.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige uppdrog i direktiv 2016-06-07 till socialnämnden och bildningsnämnden att utreda möjligheten att i projektform, starta upp ett samarbete mellan dagcentral och fritidsgård för att föra samman seniorer och ungdomar. Bakgrunden är att avståndet mellan våra ungdomar och äldre synes öka. De naturliga mötesplatserna blir färre och färre och en tolkning av detta är att otryggheten vid möte äldre och unga blir större och att förståelsen för arbetet med våra äldre blir mindre och mindre. Direktivet syftar således till att ge ungdomar en naturlig bild och kontakt med ett äldre och på så sätt inte bara skapa gemenskap och ökad trygghet och minskad ensamhet hos våra äldre utan också en attraktivitet kring omsorgsycket.

Den ursprungliga rapporten återremitterades för komplettering vilket sker enligt bilaga.

Beslutsunderlag

- Socialnämndens beslut § 101/2017 - Återrapportering av direktivet om samverkan mellan äldre och ungdomar
- Samverkan dagcentraler- fritidsgårdar

Socialtjänsten

Christin Johansson
Socialchef

Ann-Louise Christensen
Verksamhetschef hemvården

Beslutet ska skickas till
För kännedom kommunstyrelsen
För verkställighet Nadia Erixson, Lena Nilsson

2017-09-12

16(24)

§101

Dnr: SN 2017/154

Återrapportering av direktivet om samverkan mellan äldre och ungdomar

Beslut

Socialnämndens beslut

Ärendet återremitteras till förvaltningen.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige uppdrog i direktiv 2016-06-07 till socialnämnden och bildningsnämnden att utreda möjligheten att i projektform, starta upp ett samarbete mellan dagcentral och fritidsgård för att föra samman seniorer och ungdomar. Bakgrunden är att avståndet mellan våra ungdomar och äldre synes öka. De naturliga mötesplatserna blir färre och färre och en tolkning av detta är att otryggheten vid möte äldre och unga blir större och att förståelsen för arbetet med våra äldre blir mindre och mindre. Direktivet syftar således till att ge ungdomar en naturlig bild och kontakt med ett äldre och på så sätt inte bara skapa gemenskap och ökad trygghet och minskad ensamhet hos våra äldre utan också en attraktivitet kring omsorgsycket. Arbetsgrupp Under ledning av Verksamhetscheferna, Ann-Louise Christensen och Jonny Norrby, har en arbetsgrupp tillsatts utifrån det politiska direktivet gällande sammanförande av äldre och ungdomar. Arbetsgruppen består av Robin Radic och Tony Kvant (Bildning) samt Anne Lindvall och Ingrid Lindberg för (Hemvården). Ansvariga enhetschefer Nadia Erixon, Hemvården, Lena Nilsson, Bildning. Kartläggning och prioritering Fritidsledarnas verksamhet Fritidsledarna bedriver idag verksamhet både på fritidsgården och i den så kallade flexibla verksamheten som arbetar där ungdomar samlas och befinner sig, exempelvis Kävlinge aktivitetspark. Verksamheten har en främjande inriktning med yttersta syfte att stärka ungdomars handlingsberedskap, självkänsla och engagemang. Verksamheten kan innefatta allt från biljardspel, filmtittande, bakning och fiske till skidresor och spökläger. Ledorden är inkludering och delaktighet, verksamhet och aktiviteter utformas i dialog med besökande ungdomar. Fritidsledarna jobbar aktivt med värdegrundsarbete med syfte att förmedla demokratiska värderingar och respekt för alla människor lika värde. Verksamheten vid dagcentraler Kommunens dagcentraler är en naturlig mötesplats för kommunens seniorer. På dagcentralerna finns restauranger och möjlighet till olika former av aktiviteter som till exempel biljard, bingo, bridge, vävning eller uppkoppling mot internet på någon av datorerna. Det går också bra att bara komma hit för att koppla av med en trevlig bok eller en stunds Tv-tittande tillsammans med andra gäster. Dagcentral finns på Billingshäll och Kullgården i Kävlinge, Ligustern i Furulund och på Norrehed i Löddeköpinge. På Billingshäll och Ligustern finns tillgång till varmt bassängbad och bastu. Gemensamma

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

2017-09-12

17(24)

intresseområden Arbetsgruppen har fört dialog med besökande vid dagcentraler och ungdomar som deltar i fritidsledarnas verksamhet. Två områden som utkristalliserade sig tydligt är matlagning och sport/sällskapsspel, aktiviteter som främjar samtal och samvaro under lättsamma och trevliga former. Båda aktiviteterna är något som praktiseras vid dagcentralerna och fritidsgårdarna och att sammanföra dessa bedöms vara det mest intressant projektet att gå vidare med. Kommande aktiviteter Första aktiviteten "Kockduellen" är planerad till hösten. Tanken är att ett antal blandade lag får vissa ingredienser och utifrån dessa får i uppgift att laga en rätt på tid som därefter ska bedömas av en jury. Under tiden ska det anordnas några andra aktiviteter inne på Billingshäll, ett exempel är dans via playstation4/tv. Denna dag kommer även involvera medarbetare. Efter juryns utslag bjuder vi på korv med bröd och avnjuter denna tillsammans med våra gäster. Juryn föreslås bestå av politikerna Pia A, Camilla M, Annsofie T samt för måltidsservice Marina Rahm. Gruppen kommer även att engagera en lokal "kändiskock". Cirka en månad innan eventet går vi ut med en pressrelease. Pressen kommer även att bjudas in. Utvärdering och vidare aktiviteter En utvärdering kommer att göras i direkt anslutning efter aktiviteten genom samtal och diskussion. Därefter kommer fler aktiviteter att planeras in i samråd med ungdomar och äldre. Ekonomiska konsekvenser Projektet bedöms inte få några större ekonomiska konsekvenser, kostnader för den inledande aktiviteten kan hanteras solidariskt inom de berörda verksamheternas befintliga budget.

Yrkande

Anette Bååth (L) yrkar på återremittering av ärendet med följande motivering. Kvintetten gav uppdrag till socialnämnden och bildningsnämnden att utreda möjligheten att, i projektform, starta ett samarbete mellan dagcentral och fritidsgård för att föra samman seniorer och ungdomar. Vi har ännu inte sett någon utredning, utan i stället har en rad aktiviteter planerats, vilket vi ser positivt på och är en del av direktivets intention. Däremot behöver en utredning göras för att politiskt beslut kring inriktningen och vidare samarbete ska kunna tas. Kvintetten yrkar därför på en återremittering av ärendet - och vill se, som direktivet säger, en utredning av möjligheten att i projektform starta ett samarbete mellan dagcentral och fritidsgård. Gunni Gustafsson Nilsson (S), Jana Lund (SD), Peter Rugarn (KD) samt Ulla Nordström (M) instämmer i Anette Bååths (L) yrkande om återremittering av ärendet.

Beslutet skickas till

För verkställighet Ann-Louise Christensen, Jonny Norrby

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Samverkan dagcentraler-fritidsgårdar

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige uppdrog i direktiv 2016-06-07 till socialnämnden och bildningsnämnden att utreda möjligheten att i projektform starta upp ett samarbete mellan dagcentral och fritidsgård för att föra samman seniorer och ungdomar. Bakgrunden är att avståndet mellan våra ungdomar och äldre synes öka. De naturliga mötesplatserna blir färre och färre och en tolkning av detta är att otryggheten vid möte äldre och unga blir större och att förståelsen för arbetet med våra äldre blir mindre och mindre. Direktivet syftar således till att ge ungdomar en naturlig bild och kontakt med ett äldre och på så sätt inte bara skapa gemenskap och ökad trygghet och minskad ensamhet hos våra äldre utan också en attraktivitet kring omsorgsyrket.

Arbetsgrupp

Under ledning av Verksamhetscheferna, Ann-Louise Christensen och Jonny Norrby, har en arbetsgrupp tillsatts utifrån det politiska direktivet gällande sammanförande av äldre och ungdomar. Arbetsgruppen består av Robin Radic och Tony Kvant (Bildning) samt Anne Lindvall och Ingrid Lindberg för (Hemvården). Ansvariga enhetschefer Nadia Erixon, Hemvården, Lena Nilsson, Bildning.

Kartläggning

Avgränsning

I direktivet anges en del exempel på tänkbara aktiviteter, både fritidsledare och fritidspedagoger omnämns som tänkbara deltagande personalgrupper. Utredningen tolkar uppdragets huvudsyfte vara att sammanföra ungdomar, inte barn, och seniorer i gemensamt planerade och genomförda fritidsaktiviteter. Fritidspedagoger jobbar inom ramen för skolan och därför fokuserar vi i föreliggande projektförslag på att arbeta med hjälp av fritidsledare som är de som bedriver den öppna fritidsverksamheten riktad mot ungdomar. Eftersom läxläsning, som omnämns i direktivet som ett exempel, inte ligger inom ramen för fritidsledarnas verksamhet och kompetens lämnar detta därhän i föreliggande projektförslag.

Fritidsledarnas verksamhet

Fritidsledarna bedriver idag verksamhet både på fritidsgården och i den så kallade flexibla verksamheten som arbetar där ungdomar samlas och befinner sig, exempelvis Kävlinge aktivitetspark. Verksamheten har en främjande inriktning med yttersta syfte att stärka ungdomars handlingsberedskap, självkänsla och engagemang. Verksamheten kan innefatta allt från biljardspel, filmtittande, bakning och fiske till skidresor och spökläger. Ledorden är inkludering och delaktighet, verksamhet och aktiviteter utformas i dialog med besökande ungdomar. Fritidsledarna jobbar aktivt med värdegrundsarbete med syfte att förmedla demokratiska värderingar och respekt för alla människor lika värde.

Verksamheten vid dagcentraler

Kommunens dagcentraler är en naturlig mötesplats för kommunens seniorer. På dagcentralerna finns restauranger och möjlighet till olika former av aktiviteter som till exempel biljard, bingo, bridge, vävning eller uppkoppling mot internet på någon av datorerna. Det går också bra att bara komma hit för att koppla av med en trevlig bok eller en stunds Tv-tittande tillsammans med andra gäster. Dagcentral finns på Billingshäll och Kullgården i Kävlinge, Ligustern i Furulund och på Norrehed i Löddeköpinge. På Billingshäll och Ligustern finns tillgång till varmt bassängbad och bastu.

Dialog med berörda

Fritidsledarna har fört dialog med att antal ungdomar och nio stycken, både tjejer och killar, nappade och ville delta i någon aktivitet tillsammans med seniorer. Deltagande fritidsledare hade uppfattat att endast en enstaka aktivitet skulle göra genomföras aktivitetet, inget längre projekt. Därför fördes ingen dialog kring annat än just aktiviteten Kockarnas Kamp. Projektansvariga har i detta avseende sannolikt varit otydliga i att beskriva uppdraget för arbetsgruppen.

Dagcentralansvariga har fört dialog med besökare på dagcentralerna Norrehed och Billingshäll, både män och kvinnor, kring samarbete tillsammans med fritidsgårdarna. En representant för seniorerna bjöds in till ett första möte och dialog fördes kring vilken typ av aktiviteter som skulle kunna vara möjligt och intressant att genomföra tillsammans. Vid detta första möte bestämdes att Kockarnas kamp var en lämplig huvudaktivitet att starta med. Inför aktiviteten skrevs en inbjudan som anslogs på anslagstavlorna dessutom lades en inbjudan i brevlådan till alla boende på Billingshäll. Vidare informerades PRO och Club 75. Ända in till dagen innan aktiviteten informerade dagcentralansvariga alla besökare till dagcentralen och försökte få ihop lag till kockarnas kamp. Lagen fick man inte ihop förrän samma dag som kockarnas kamp utspelades. Man upplevde att det var svårt att få intresserade till själva matlagningen men till slut fick man fyra intresserade, två män och två kvinnor.

Gemensamma intresseområden

Två områden som utkristalliserade sig tydligt vid samtalen är matlagning och sport/sällskapsspel, aktiviteter som främjar samtal och samvaro under lättsamma och trevliga former. Båda aktiviteterna är något som praktiseras vid dagcentralerna och fritidsgårdarna och att sammanföra dessa bedöms vara det mest intressant projektet att gå vidare med.

Erfarenheter från andra kommuner

Generationsmöten i Göteborg

Stadsdelsförvaltningen Centrum i Göteborgs stad har arbetat med generationsmöten sedan mars 2012. En rad olika verksamheter har kommit igång. Här är några exempel:

- Generationskören, en kör med både unga och gamla sångare.
- Generationsteatern, en teatergrupp bestående av unga vuxna och seniorer.
- Filmfabriken Göteborg, en filmkurs där unga och äldre möts i det gemensamma intresset att skapa film.

Den bärande tanken är således att inte planera och genomföra aktiviteter *enbart* för att få till stånd mötet över generationsgränserna, ett gemensamt intresse för exempelvis film, teater eller musik blir huvudsaken och generationsmötet blir en sidoeffekt, som dock kanske egentligen är den viktigaste effekten av aktiviteten.

Mötesplats Jordbro

Mötesplats Jordbro är en mötesplats för unga och äldre i Jordbro som skapar gemenskap och spännande möten över generationsgränser och nationaliteter. Verksamheten sker i Jordbro

kultur- och föreningshus och är ett samarbete mellan kultur- och fritidsförvaltningen samt äldreförvaltningen i Haninge Kommun. Jordbro kultur- och föreningshus är en plats där fria föreningar, kommunala verksamheter och andra aktörer verkar under samma tak. Det är en möjligheternas plats. Tillsammans skapar man en dynamisk och öppen mötesplats för deltagare från Jordbro, Haninge och hela världen. I Jordbro kultur- och föreningshus kommer initiativ och drivkraft från olika håll. Det ger en dynamik som föder nya idéer, delaktighet, event och arrangemang. I huset finns bland annat en orkester, inspelningsstudior, bibliotek, dansskola, miljöverkstad och olika ungdomsverksamheter. Här finns mötesrum och ett par olika scener.

Utmaningar

Det finns utmaningar i projektet. Det är förstas inte självklart att unga och seniorer VILL umgås på det regelbundna sätt som direktivet föreslår, och detta måste självfallet respekteras. Det finns också uppenbara utmaningar i det enkla förhållandet att ungdomar, både rent biologiskt och av vana, lever med en annan dygnsrytm än de som är lite äldre. Ungdomar är ofta väldigt aktiva senare på dagen, och på natten. Ungdomar har ofta en betydligt kortare planeringshorisont än de lite äldre, ungdomarna är spontana och vill ofta kunna bestämma sig med kort varsel avseende vad de vill göra samma kväll, eller imorgon, eller nu, med en gång.

Det finns självfallet också skillnaderna mellan målgrupperna vad gäller fysisk förmåga, och förstas skillnader i erfarenheter och intressen som gör att det kan vara utmanande att hitta "rätt" aktiviteter.

Projektförslag

Projektid

Projektet inleddes med Kockarnas kamp den 23/9 2017. Projektet föreslås fortsätta löpa under hela 2018.

Organisation

Den arbetsgrupp som arbetade med utredningen föreslås utgöra projektgruppen för genomförande av föreslaget projekt. Projektgruppen består av Robin Radic och Tony Kvant (Bildning) samt Anne Lindvall och Ingrid Lindberg för (Hemvården). Ansvariga enhetschefer Nadia Erixon, Hemvården, Lena Nilsson, Bildning. Verksamhetschefer Hemvård och Kultur och fritid samt socialchef utgör projektets styrgrupp.

Dialogformer

Förslagsvis träffas de båda målgrupperna i samband med någon aktivitet som båda är intresserade av och deltar i. Detta kan exempelvis vara matlagning, biljard eller någon annan social aktivitet med ett tävlingsmoment under lättsamma former. I samband med aktiviteten, eller då den är avslutad, är det lämpligt att samtala kring vad man skulle kunna tänkas göra nästa gång. Det blir då ett naturligare samtal än om man skulle träffas enbart för att diskutera och planera. Exempel på en kommande aktivitet skulle kunna vara en biljardturnering på fritidsgården där seniorerna också inbjuds att delta. I samband med kanske en måltid efteråt kan diskussioner föras om vad som skulle kunna vara nästa aktivitet.

Dialogen blir mer naturlig då den förs efter hand som aktiviteterna genomförs, det blir ett mer spontant sätt att arbeta som troligen gör det lättare att engagera ungdomarna. Samtidigt ger det bra möjligheter till framförhållning och planering av nästa gemensamma aktivitet.

Aktiviteter

Upstartsaktivitet

Första aktiviteten Kockarnas kamp genomfördes 23/9. Den planerades av personal från Billingshäll och Norrehed och fritidsledare som träffades och planerade dagen. En timme innan själva kockduellen erbjöds varierande aktiviteter som t ex biljard, pingis, nerf pistoler, fidgetspinnars och yatsy. Samarbetet fungerade bra och aktiviteten blev uppskattad både av seniorer och ungdomar. Eftersom man var på Billingshäll, som är seniorernas hemmaarena, var det betydligt fler seniorer än ungdomar.

Aktiviteter som genomfördes på Billingshäll innan Kockarnas kamp skulle starta är välkända för ungdomarna och de kände sig trygga trots att de var på "okänd mark". Nyckeln till att få ungdomarna att delta var att fritidsledarna själva deltog och lotsade dem. Budskapet om eventet Kockarnas kamp spreds genom "djungeltelegraf", sociala medier och affischer. Ungdomarna som deltog fick en positiv bild av de seniorer som deltog.

Hemvårdens sida upplevde ett visst motstånd från seniorerna till en början, men efter aktiviteten är det många som förmedlat sin uppskattning och ser positivt på en fortsättning. Gärna som en årligt återkommande tradition.

Generationsmöten

Tanken med det som kallas generationsmöten i det här sammanhanget är inspirerad av Göteborgs generationsmöten. Ordinarie aktiviteter som genomförs för de olika målgrupperna berikas genom att man bjuder in den andra målgruppen. På så sätt sker mötet mellan generationerna mer naturligt och är inte enbart resultatet av en aktivitet skapad för ändamålet.

Exempel på sådant kan vara att seniorer bjuds in att delta i de bussresor till Ullared som fritidsgårdarna regelbundet anordnar. Fritidsgårdarna ordnar regelbundet gaming- och spelkvällar till vilka seniorerna kan bjudas in, liksom till deras biljard- och bordtennisturneringar.

Exempel på aktiviteter som seniorerna kan tänkas bjuda in fritidsgårdarna till är lika de som nämnts i stycket ovan.

Andra aktiviteter

Under 2018 kommer två aktiviteter att planeras. Eftersom arrangemanget "kockarnas kamp" var mycket uppskattat av såväl seniorer som ungdomarna var vi eniga om en fortsättning våren 2018. Då det på Billingshäll erbjuds bra utemiljöer med hög tillgänglighet, och våren ger högre förutsättningar på bra väder genomför vi aktiviteten i maj månad. Vi planerar att kampen utspelar sig på grillplatsen där fler besökare har möjlighet att beskåda hela processen i kampen. Under hösten tänker vi oss en biljardturnering mellan seniorer och ungdomar. Vinnare i seniorklassen möter vinnaren i ungdomsklassen.

Utvärdering

Efter avslutad projekttid kommer projektet att utvärderas under ledning av projektgruppen. Ungdomar och seniorer kommer att delta i utvärderingen som ska utvisa framgångsfaktorer och utmaningar inför framtiden.

Ekonomiska konsekvenser

Projektet bedöms inte få några större ekonomiska konsekvenser, kostnader för aktiviteter kan hanteras solidariskt inom de berörda verksamheternas befintliga budget.